Ner 119. ROK 1845. SRODA 28 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Bar. do 0° R. w minr. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 4, 466	† 9, 8	4, 26	Pł. Zachodni słaby	Chmury	
26	2	3, 447	+ 16, 3	4, 20	PPn. Wschodni średni	Chmurno	
	10	2, 801	+ 11, 1	4, 26	WPn. Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Nro. 2484.

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Z powodu, iż z dniem ostatnim b. m. i r. kończy się urzędowanie trzechletnie tym z Sędziów Pokoju, którzy uchwałą Senatu z dnia 27 Maja 1842 roku N. 2647 mianowanemi byli, Senat na skutek uczynionego w drodze przepisami wskazanéj przedstawienia zamianowawszy w części nowych Sędziów Pokoju, a w części potwierdziwszy na tych urzędach na następujące trzy lecie z dniem 1 Czerwca r. b. poczynając obywateli, którzy je dotąd sprawowali, a mianowicie:

a) Do Sądu Pokoju Okręgu I. M. Krakową.
PP. Jana *Gralewskiego.*
,, Juliusza *Florkiewicza.*
,, Józefa *Louis.*

b) do Sądu Pokoju Okręgu II. M. Krakowa.
PP. Jana *Szwartz*
,, Ambrożego *Grabowskiego.*

c) do Sądu Pokoju Okręgu III. Mogilskiego.
PP. Leona *Rudowskiego.*
,, Pawła *Slizowskiego.*

d) do Sądu Pokoju Okręgu IV. Chrzanowskiego.
X. Grzegorza *Ligęzińskiego.*
P. Kazimierza *Jadowskiego.*
X. Adama *Federowicza.* — nakoniec

e) do Sądu Pokoju Okręgu V. Krzeszowickiego
X. Jana *Kalisiewicza.*
X. Jana *Dulewicza.*

Okoliczność tę Senat do powszechnéj podaje wiadomości.

Kraków dnia 24 Maja 1845 r.

Prezes Senatu,
SCHINDLER.
Z. Sekretarza Jlnego Senatu,
J. Słoniński.
Nowakowski Sekr. D. K. Senatu.

Wiadomosci zagraniczne.

— *Paryż* 11 *Maja.* —

Izbie deputowanych ma być wkrótce przedłożony projekt do prawa względem uposażenia xięcia Nemours, jako przyszłego rejenta państwa w czasie małoletności hrabiego Paryża. *Globe*, organ pana Guizot, mówi w tym względzie: Srodki ostrożności prawa o rejencyi nie będą zupełne, dopóki nie zostanie uroczyście uchwalone jakiebądź uposażenie dla xięcia Nemours.«

— *Dnia* 12 *Maja.* —

Dziedziczny xiążę Sasko Wejmarski przybył do Paryża i wysiadł w przygotowanym dla siebie pałacu.

Xżę Nemours zwidził fabrykę maszyn parowych p. Cavé, gdzie w jego obecności ulany został cylinder na siłę 220 koni.

Rozchodzi się wieść o zjeździe kilku ukoronowanych głów, który ma nastąpić w miesiącu lipcu w Paryżu. Wymieniają królowe angielską i hiszpańską, królów neapolitańskiego i hollenderskiego, którzy są tu w owym czasie oczekiwani. Xstwo Nemours wyjechać mają naprzeciw królowéj Wiktoryi; xżę Joinville na granicę hiszpańską dla przyjęcia królowéj Izabelli; xżę Aumale do Marsylii dla przywitania swego wuja, króla neapolitańskiego; a xiążę Montpensier dla przyjęcia króla holenderskiego, do Dunkierki, gdzie król ma wylądować. Do przyjęcia tych dostojnych gości przygotowane być mają Tuilerye i pokoje w Luwrze, zamieszkiwane niegdyś przez Henryka IV.

W skutku nowych kroków nieprzyjacielskich Abd-el-Kadera, rząd miał postanowić wysłać jenerała Delarue jako pełnomocnika do cesarza marokańskiego, aby mu przypomnić zobowiązania, jakie przyjął względem Francyi przeciw Emirowi.

Pięciu młodych znakomitych persów, których Szach wybrał, dla wysłania ich na edukacyę do Paryża, przybyli d. 9 do Tuluzy. Zo-

stają oni pod przewodnictwem oficera artylleryi, należącego do liczby oficerów francuzkich którzy za pozwoleniem rządowem udali się byli do Jspahanu dla wyćwiczenia wojska perskiego na sposób europejski.

Sądzą że w czwartek izbie deputowanych przedłożony zostanie budżet; poczém zgromadzenie szybko zbliżane będzie do końca, tak że zamknięcie izb nastąpić będzie mogło ku końcowi czerwca lub na początku lipca.

Xżę Montpensier w powrocie z Algieryi ma zwidzić wyspy Balearskie.

Otrzymano dziś z Algieru wiadomości, według których emirowie niepodbitych pokoleń kabylów zgromadzić się mieli u Marabuta Si-el-Mahadi w liczbie około 600, dla naradzenia się: czy wypadało poddać się francuzom lub nie. Miano postanowić jednomyślnie prócz dwóch głosów, aby za zbliżeniem się marszałka Bugeaud, poddać się; ale dwa przeciwne głosy pochodzą właśnie od najpotężniejszych pokoleń. Tym czasem xżę Montpensier wyjechał dnia 2 maja z Algieru udając się do korpusu wyprawy na zachód którego artyleryą będzie dowodził. Dnia 3 maja marszałek Bugeaud wyjechał także dla objęcia dowództwa nad owym korpusem, który jest w pochodzie do Tenez. Celem téj wyprawy jest zniszczyć zarody powstania w niepodbitéj jeszcze części Dahary, gdyż ztamtąd ciągle nawet i podbite pokolenia pobudzane bywają do nowych powstań, jak to ostatnie zajścia pod Tenes i Orleansville okazały.

— *Dnia* 13 *Maja.* —

Dziedziczny xżę Sasko Wejmarski zaraz po przybyciu do Paryża został zaproszony przez królewską rodzinę do Neuilly, a onegdaj odwidzili go ministrowie.

Niektóre dzienniki paryzkie mówią, że xżę Nemours ma się udać dnia 20 przyszłego miesiąca z odwidzinami do Londynu, aby w tym dniu znajdować się na uczcie, mającéj być danéj przez królowę.

Constitutionnel donosi, że rada uniwersytecka na wniosek p. Cousin jednomyślnie postanowiła, odczyty Royer-Collarda przyjąć do rzędu książek klassycznych filozofii. Royer-Collard jest jedynym pisarzem, któremu za życia ten zaszczyt przyznano.

Wczoraj centralny agronomiczny kongres francuzkich rolników otworzył swe posiedzenie w oranżeryi pałacu Luxembourg

— *Londyn* 10 *Maja.* —

Na wczorajszém posiedzeniu izby niższéj pan Graham przedłożył plan ministeryalny reformy uniwersytetów irlandzkich, który jako dalszy pojednawczy środek dla Irlandyi, gorliwie poparty został przez wigowską opozycyę, a ze względu swéj zasady ścisłéj sprawiedliwości względem wszystkich religijnych stronnictw, zyskał przychylność tak radykalistów, jak i większéj części ultratorysów. Tylko niektóre głosy uważały to za nieszczęście, że nowy bil nie czyni żadnéj różnicy w wyznaniach religijnych w nowo założyć się mających instytutach, — zasada wskazana przez p. Graham przy przedłożeniu bilu. Irlandzcy członkowie izby oświadczyli się w ogólności za tym bilem, który też jednomyślnie przypuszczony został i natychmiast został pierwszy raz odczytany.

Ostatnie wiadomości z Mexyku są dosyć ważne. Nowy rząd ma do zwalczenia wielkie trudności w swem ustaleniu; i ciągle jeszcze anarchia zagrażała temu krajowi. Dwaj współubiegający się o prezydentostwo są: przed kilku laty wygnany były prezydent Gomes Farias i jenerał Almonte, dotychczasowy poseł rzeczypospolitéj przy Stanach Zjednoczonych. Wszystkie porty zamknięte zostały dla okrętów unii i postanowiono, aby jak najspieszniéj wysłano przeciw niéj armię. Naczelne dowództwo ma otrzymać jenerał Almonte; a mając siłę wojskową w ręku ma widoki zostania prezydentem. Mówią, że Mexyk otrzymał przyrzeczenie od Anglii, że w razie potrzeby będzie z téj strony wspierany. Pełnomocni ministrowie angielski i francuzki są różnego zdania względem przyłączenia się Texasu. Pierwszy chce stanowczéj niezawisłości rzeczypospolitéj Texas, podczas gdy drugi chce jéj niezawisłości w dowolném postępowaniu.

Katoliccy biskupi Kendrich z Filadelfii i Odin z Texasu, przybyli z Ameryki do Anglii. Pierwszy jest rodem z Dublina i nie widział Irlandyi od lat 30. Obadwaj udają się do Rzymu w interessach duchownych.

Parostatek *Ondine* odbył w przeszły czwartek podróż z Boulogne do Dowru w przeciągu 1 godz. i 48 minut; bezprzykładna szybkość.

Dnia 2 maja otworzono dla publiczności londyńskiéj nowy most łańcuchowy na Tamizie, pomiędzy mostami Westminsterskim i Waterlooskim. Od godziny 12 do 6 wieczorem przeszło przezeń jakie 20,000 osób; opłata od pieszo idących wynosi pół penny (2½ gr. pol.). Londyn ma więc teraz wraz z tunnelem dziewięć kommunikacyj przez Tamizę.

Dzienniki zapełnione są opisami okropnego nieszczęścia, jakie zaszło w Yarmouth. Całe to miasto, liczące około 16,000 mieszkańców, w głębokiéj pogrążone jest żałobie, bo nie ma prawie familii, któraby nieopłakiwała straty krewnego lub przyjaciela. Do dnia 3 maja wydobyto już z wody przeszło 100 ciał, powiększéj części kobiet, dzieci i młodzieńców; brakowało jeszcze 41. Dla wydobycia ich musiano w poprzek rzeki rozciągnąć sieci. Wielu z utoniętych wyciągnięto z połamanemi członkami pod zwaliskami mostu łańcuchowego. Wyobraźmy sobie przerażające krzyki wpadających do wody, oraz stojących nad brzegiem tysiąców ludzi, patrzących na to okropne nieszczęście! Kilku ludzi ocalało jakby cudem; tak np. matka jedna, żona cieśli, która stała z dzieckiem na ręku przy poręczy mostowéj, miała tę przytomność, iż padając w rzekę uchwyciła dziecko zębami; tym sposobem nie tylko je utrzy-

mała, ale i sama miała usta zamknięte przed napływem wody, i oboje szczęśliwie wyratowano. Na dwóch publicznych placach nad brzegiem poczyniono spiesznie wszelkie przyrządzenia, aby wydobytych z wody w pościeli rozgrzewać i lekarskie środki przywrócenia do życia przedsiębrać; i tak na Vauxbalu uratowano 27 dzieci, same dziewczęta. Ale w innem miejscu, z 68 topielców tam przyniesionych, przywrócono życie tylko 3. Z powodu bystréj wody, wiele ciał musiało do morza popłynąć. Powodem do tego nieszczęścia, był, jakeśmy już donieśli, nędzny figiel; błazen z towarzystwa sztucznych jeźdźców, bawiącego właśnie w Yarmouth, pobudził ciekawość publiczności doniesieniem, że w beczce ciągnionéj przez 4 gęsi pływać będzie po rzece.

Pierwszy raz telegraf elektryczny między Londynem i Portsmouth zajęty był udzielaniem sprawozdania z posiedzenia odbytego na poparcie atmosferycznéj drogi żelaznéj między Londynem i Portsmouth. Batterye grały z zadziwienia godną dokładnością; nowiny udzielane nie potrzebowały jak kilka sekund do przebycia przestrzeni 90 mil ang. długiéj.

Śpiewak Duprez zamówiony został do Liverpoolu, Manchestru i Dublina.

Pierwszy lord admiralicyi, hr. Hadington, dawał wczoraj urzędową ucztę dla kapitana Franklin, pod którego kierunkiem okręty *Erebus* i *Terror* odpłyną pojutrze z Woolwich ku biegunowi północnemu w celu robienia odkryć; na tę ucztę zaproszony był także drugi dowódzca téj wyprawy, kapitan Conier, oraz lordowie admiralicyi, i sławni podróżni do bieguna północnego: Ross, Parry, Barrow i t. d.

Liga przeciw prawom zbożowym, w celu pomnożenia funduszów swoich, urządziła z dobrowolnych ofiar bazar w teatrze Coventgarden, sprzedażą licznych kosztownych artykułów zajęły się damy. Pomimo wysokiéj ceny wnijścia, która dopiero w poniedziałek zniżoną została do 1 szylinga (2 złp). sklepy te są ciągle zapełnione odwidzającemi i kupującemi. Na wierzchu bazaru jaśnieje ozdobny placek, podarunek z Bury w hrabstwie Lancashire, ważący przeszło 280 funtów, który po ukończeniu sprzedaży rozkrajany i rozdany będzie przez damy pomiędzy odwidzających. Bazar ten będzie przez kilka tygodni otwarty.

W Londynie kończą właśnie prześlicznéj roboty ogromną fontanę srebrną, przeznaczoną na podarunek od kompanii wschodnio-indyjskiéj dla wicekróla Egiptu. Użyto do niéj 10,400 uncyi srebra, ma 10 stóp wysokości, ozdobiona jest kwiatami, liściami i owocami, a przez wzgląd na zwyczaj mahometański, nie umieszczono tam żadnéj figury zwierzęcia. Ze wszystkich czterech stron są napisy w języku angielskim, łacińskim, arabskim i perskim, zawierające imiona i tytuły odbierającego i dawców.

— *Dnia* 13 *Maja.* —

Królowa w towarzystwie xięcia Albrechta udała się w sobotę do Osbornehouse na wyspę Wight, dla przepędzenia tam Zielonych Świątek.

Inżenier Stephenson zaprojektował nowego rodzaju tunnel kolei żelaznéj. Ma on zamiar nad Menai Straits, nad którą już wisi ogromny most łańcuchowy, zarzucić tunnel wiszący, który składać się ma z żelaznéj rury, 25 stóp szerokiéj, a 15 stóp wysokiéj, która ma się opierać w środku ciaśniny na skale Britanie zwanéj i łączyć koléj żelazną prowadzącą z Chester do Holyhead.

Na znaczniejszych kolejach żelaznych w Anglii zamyślają teraz skrócić czas jazdy, i tak przestrzeń z Londynu do Liverpool, wynosząca 200 mil angielskich (45 mil niem.), ma być przebytą w 4½ godziny, co wypada 10 mil niem. na godzinę.

Rozmaitości.

Naśladowanie ody Horacyusza.

„Beatus ille qui procul negotiis."

Szczęśliwy człowiek co wolny od troski,
Nie dba o wielkość i o czyny sławne;
Nie ma processów, kamienic i wioski,
Lecz tylko w biórku ma listy zastawne.
Spokojnie żyjąc, niczem niezmartwiony,
Dwa razy na rok wymienia kupony.
Gdyby się dawniéj ten systemat zjawił,
Byłby Horacy nasze listy wsławił,
Wołałby „niszczę spekulacye dawne,
Szczęśliwszy który ma listy zastawne."

(*z Kuryera Warsz.*)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 27 *do dnia* 28 *Maja.*

Markoff Jan, Kędzierski Wincenty, Potócka Ewa hr., Jankowski Władysław ob., z Polski; -- Kossak Emilian, Ożarowska Cecylia ob., z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa

Tanceff radca honor. ces. ros., Rawicz Marya, Gutman Mikołaj, Jakowiecki Jan, Arzt Petronella, Rosaglio Kajetan, Slaski Adam ob., Dembowska Felicyanna, Denker Emilia, Denker Edward, Bleszyńska Emila ob., Niemczykiewicz Maciéj, do Polski; -- Woelke Edmund, Borowski Kalixt ob., Markoff Jan, do Galicyi; -- Czabon Adalbert z żoną, Michel Wilhelm, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Obwieszczenie.

Nro. 3110.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI
W SENACIE RZĄDZĄCYM
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W wykonaniu uchwały Senatu Rządzącego z dnia 28 Marca r. b. N. 1460 D. G S. podaje do powszechnéj wiadomości, iż z dniem 1 Lipca r. b. wypuszczoną zostaje najwięcéj ofiarującemu w trzechletnią dzierżawę propinacya we wsi Przegorzałach w Dystrykcie Liszki do Kollegiaty Wszystkich SS. należąca, pod następującemi warunkami:

1) Dzierżawa trwać będzie przez lat trzy od dnia 1 Lipca r. b. do 30 Czerwca 1848 r.

2) Obowiązek utrzymywania budowli w takim stanie w jakim dzierżawcy protokolarnie oddane będą z zastrzeżeniem wynadgrodzenia wynikłych z zaniedbania wszelkich szkód.

3) Cena dzierżawna zadeklarowana z obowiązkiem płacenia z góry półrocznemi ratami na dzień 1 Lipca i 1 Stycznia.

4) Kaucya wilości odpowiadającéj półrocznemu czynszowi.

5) *Vadium* do deklaracyi dołączyć się winne złp. 300.

6) Poddanie się exekucyi administracyjnéj i decyzyom Administracyjnym bez odwołania się do jakichkolwiek bądź kroków Sądowych.

7) Koszta stempla i spisania kontraktu do dzierżawcy należą.

Cena dzierżawna roczna nie oznacza się, i dla tego życzący sobie wziąść rzeczoną propinacyą w dzierżawę winni są składać piśmienne deklaracye opieczętowane według wzoru poniżéj zamieszczonego. Na wierzchu deklaracyi zamieszczony być ma napis: »Deklaracya na trzechletnią dzierżawę propinacyi w Przegorzałach do Kollegiaty WW. SS. należącéj«, oraz poświadczenie Kassy Głównéj iż *vadium* 300 złp. stósownie do warunku 5go złożone zostało. Deklaracye takowe składane być mają do dnia 4 Czerwca r. b. na ręce Senatora Prezydującego w Wydziale Spraw Wewnętrznych i Policyi. Nakoniec oznajmia Wydział, iż od licytacyi téj wyłączonemi zostają starozakonni praw obywatelstwa nie używający.

Wzór do Deklaracyi

Na skutek obwieszczenia Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 3 Maja r. b. N. 3,110 niniejszym deklaruję, iż podejmuję się wziąść w trzechletnią dzierżawę z dniem 1 Lipca r. b. poczynającą się, a z dniem 30 Czerwca 1848 r. kończącą się, propinacyą we wsi Przegorzałach do Kollegiaty WW. SS. należącą za cenę czynszu dzierżawnego rocznego złp. (wypisać literami wiele) zarazem oświadczam, iż wszystkie warunki obwieszczeniem na początku powołanem objęte, w zupełności przyjmuję i *vadium* złp. 300 do téj deklaracyi dołączam (tu nastąpi data, imie i nazwisko i miejsce zamieszkania deklaranta). Cała deklaracya winna być pisana wyraźnie bez skrobań lub przekreśleń.

Kraków d. 3 Maja 1845 r.

Senator Prezydujący
KOPFF.

(3r.) Referendarz L. *Wolff.*

CENY ZBOŻA

Na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 26 i 27 Maja. 1845 roku	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz. Pszenicy.	29	—	30	—	27	—	28	—	25	—	26	15
,, Zyta	25	—	25	15	—	—	23	20	—	—	—	—
,, Jęczmien.	22	—	23	—	—	—	—	—	—		—	—
,, Owsa.....	—	—	15	—	—	—	14	—		—	—	—
,, Grochu..	—	—	30	—	—	—	—	—		—	—	—
,, Jagieł....	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Rzepaku.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Tatarki..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Soczewicy	—	—	—		—	—	—	—	—		—	—
,, Prosa.....	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—
,, Wielogr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Ziemniak	—	—	9		—	—	—	—	—	—	—	—
,, Koniczyny	—	—	186	—	—	—	176	—	—	—	—	—

Centnar siana od zł. 4 gr. — do zł. 3 gr. 15. Centnar słomy od zł. 5 gr. — do zł. 4 gr. —

Masła garniec od złp. 6 gr, 15 do złp 7 15.

Jaj kurzych kopa . . . . zł. 1 gr. 12

Drożdży wanienka od złp. — gr. — do złp. —.

Okowity garniec z opłatą od zł. 3 gr. 15 do złp. 4 g. —

Spirytusu garniec z opłatą od zł. 5 gr. 12 do zł. 6 g. —

Miarka kaszy Częstochowskiej od zł. 5 do zł. 6 gr. —

,, ,, Perłowéj . . . . . . ,, 3 ,, —

,, ,, Pszenicznéj . . . . . ,, 2 ,, 12

,, ,, Tatarczanéj . . . . . ,, 2 ,, 6

,, ,, Jęczmiennéj . . . . . ,, 2 ,, —

,, ,, Jaglanéj . . . . ,, 3 ,, 6

Mąki z pod krupek . . . . ,, 1 ,, 12

Sporządzono w biórze Komissariatu Targowego.
Kraków d. 27 Maja 1845 r.

Kommissarz Targowy.
W. Dobrzański.

LOTERYA KRAJOWA.

W ciągnieniu 1152 dnia 28 Maja 1845 roku w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące Numera:

11. — 69. — 77. — 12. — 71.

Przyszłe ciągnienie 1153 przypada dnia 4 Czerwca 1845 roku.

Doniesienie prywatne.

W Dobrach *Książ Wielki*, *Chroberz*, *Kozubów*, *Pińczów* i *Przyłęczek* w gubernii Radomskiéj, powiatach Miechowskim, Stopnickim i Kieleckim wypuszczane będą w dzierżawę folwarki bez pańszczyznianne i osady Kolonialne na lat 24 lub mniéj, a użytki jako to: Gorzelnie, Browary, Propinacye osobnych włości, Młyny, Karczmy, Cegielnie, Wapiarnie, Rybołóstwo na rzekach i stawach, sady i t. d., za oddzielnemi kontraktami na rozmaity przeciąg czasu. Budowle do tych użytków przywiązane mogą być spłacone; opłata czynszu dzierżawnego na miejsce w ratach półrocznych lub kwartalnych, a kaucya żądana jest w wysokości jednéj raty czynszowéj. Warunki wydzierżawienia i wykazy realności złożone są u Rządzcy pałacu Wielopolskich w Krakowie a szczegółowe anszlagi mogą być w każdym czasie przeglądane w kancellaryi Administracyi dóbr w Chrobrzu w okręgu Szkalbmierskim lub na żądanie przez korrespondencyą udzielane. Wypuszczanie dzierżaw rozpocznie się w dniu 10 Czerwca r. b. w tejże kancellaryi. (1r.)